

Една година след явния разрив между бившите партньори в политико-банковата коалиция КТБ Цветан Василев и Делян Пеевски, довел до нарочния фалит на четвъртата по големина банка в България така и не се появи сериозно разследване в медиите, което да освети генезиса на това ограбване.

Далеч съм от мисълта, че липсват журналисти или ресурс това да бъде направено. Но темата е опасна, обвързала е много интереси и фигури от политиката в България и както случая с Христо Бисеров потъна в всеобщото говорено.

До тази седмица, когато публицистът и бивш депутат от СДС **Едвин Сугарев** предложи на читателите своето разследване

„Аферата КТБ”

в книга, която тази неделя представям в

[електронна библиотека](#)

на

desebg.

com

.

Още в увода й Сугарев посочва, че краят на „коалицията КГБ” е последван от изправянето на Цветан Василев срещу Делян Пеевски – битка, в която bankerът е губещата страна, защото срещу него е впрегнат целия ресурс на държавата. Авторът уточнява, че няма намерение да влиза в ролята на негов защитник и в същото време заявява, че за него шефът на Корпорацията Ахмед Доган – така Сугарев нарича почетния председател на ДПС – не е свещена крава.

Това е важно за читателя, който има защо да е предубеден, тъй като поръчковата журналистика през последните години достигна своя апогей и недоверието към българските медии и журналисти е всеизвестно.

Разследването на Едвин Сугарев ни връща назад, в началото на създаването на основата на бъдещата банка. Там прозират връзките със съветските капитали и взаимоотношения още преди падането на Берлинската стена.

Първообразът на КТБ се открива в регистрираната година преди краха на комунистическия режим в България финансова къща „Булгарсовинвест” – съвместно дружество между Българската външнотърговска банка и съветската Внешекономбанк. Капиталът ѝ е от 60 млн. лв., разделен поравно от съучредители, а дружеството се оказва единственото, което започва да извършва банкови операции преди да бъдат регламентирани по Закона за банките и кредитното дело.

До 1994 г., когато „Булгарсовинвест” се преучредява като Корпоративна търговска банка (КТБ) то посредничи в разплащанията с валути на страни от бившия СССР. Дейността на дружеството в началото няма ясна история и се губи в мътните години на започналия преход към демокрация, контролиран от тайните служби на съветската империя и нейния филиал в България – Държавна сигурност.

Така или иначе „Булгарсовинвест”, което дава основата на КТБ, е единственото съдружие на съветската Внешекономбанк, създадено на територията на страна от Източния блок и това едва ли е случайно.

Сугарев отбелязва, че Внешекономбанк е основният инвеститор в руските енергийни ядрени проекти у нас, какъвто е АЕЦ „Белене”. Въпреки че след оттеглянето на Внешекономбанк КТБ става за дълго чисто българска, в най-успешните ѝ години отново има руска връзка. През април 2013 г. руският фонд „ВТБ Капитал”, инвестиционно подразделение на Внешторгбанк – втората по големина банка в Русия, известна като „банката на Путин”, придобива 9,9% от нейния капитал. Представители във „ВТБ Капитал” са Милен Велчев, бивши финансов министър по време на кабинета Сакскобургготски, управлявал с коалицията между НДСВ и ДПС, заедно с брат му Георги Велчев и зам.-министърът на финансите при това управление Красимир Катев.

Именно в ролята си на консултант и съдружник на „ВТБ Капитал“ Цветан Василев реализира двете най-големи сделки в своята кариера – тази за „Булгартабак“ и за БТК. Сугарев отделя внимание на политиката на размитата политическа отговорност, която води правителството на НДСВ и ролята в него на фигури като Велчев и други министри, които са свързани със сделката за външния дълг и продажбата на БТК.

Едвин Сугарев е категоричен, че партньорството между „ВТБ Капитал“ и политико-финансовия тандем между Цветан Василев и Делян Пеевски не подлежи на съмнение.

Авторът се спира и на генезиса на ДПС, за да може читателят да научи или да си припомни позабравени факти от историята на Движението за права и свободи. Както Сугарев пише, дълбоко невярно е обяснението, че за разлика от БСП ДПС е пронатовски и проевропейски ориентирано, един от митовете в публичното пространство, по думите му.

Припомнено е регистрацията на ДПС, извършено с протекцията на Андрей Луканов, противно на конституцията, недопускаща регистрирането на партии на етническа основа. Отбелязано е и гъстата населеност на движението с агенти на Държавна сигурност, какъвто е лидера му Ахмед Доган.

Сугарев разглежда ДПС като свързващо звено между политическия елит и криминалните по своя генезис икономически групировки, създадени с помощ и по модел от ДС, които от своя страна постепенно се превръщат в реалните кукловоди на прехода. Това от своя страна превръща ДПС в партията, която има най-голямо присъствие във властта след 10 ноември 1989 г.

Авторът посочва, че корпоративната идентификация на ДПС след „Мултигруп“ се променя като е създадена нова олигархична структура, по-мощна и по-непосредствено свързана с властта, а именно „коалицията КТБ“ и тандема Цветан Василев – Делян Пеевски.

Няма как да не се отбележи, че и „Мултигруп“ и „коалицията КТБ“ проявява голям апетит към енергетиката и са пряко зависими от руските геостратегически интереси в България. Именно поради това КТБ е свързана с енергетиката и особено с големите и важни проекти на Кремъл в страната.

В отделна глава „Банка на ръба на закона“ Сугарев представя фактите около оцеляването на КТБ през 2000 г., когато се извършва приватизацията на „Булбанк“, правопреемник на Българската външнотърговска банка. Тогава е взето решение да се приватизират и нейните дъщерни банки – в това число и КТБ. Посочени са подробности за схемата, по която банката е приватизирана. Проследена е цялата брънка от фирми и офшорните прикрития, използвани в случая.

Авторът съсредоточава внимание върху превръщането на КТБ в частен трезор на държавата чрез концентриране на капиталите на голяма част от най-големите компании с преобладаващо държавно участие. В края на управлението на тройната коалиция в КТБ са концентрирани 35% от депозитите на държавните компании. Към средата на 2010 г. при кабинета Борисов там попадат 48% или около 408 млн. лв. Финансовата ефективност не е водещ фактор за ръководствата на държавните предприятия за влагането на средствата им в КТБ. „Подобни диспропорции просто не могат да бъдат случайни“, посочва Сугарев, който смята, че в основата на този избор стои корупцията.

Авторът разглежда и политиката на Цветан Василев по отношение на неговите инвестиционни проекти. Чрез тях той придобива мощ, надхвърляща далеч амбициите на един банкера. Тези инвестиции са лостове, чрез които Василев придобива влияние в определени сектори, а апетитът му стига до политическото инженерство.

КТБ е единствената банка в историята след краха на банковата система в България през 1996 г., чиито активи нарастват с гигантски темпове. До март 2014 г. те нарастват 432 пъти. Само за 2012 г. активите ѝ скачат с 39% при среден ръст от 7% за цялата банкова система. Империята от фирми, които са обвързани в проекта са многобройни и могат да бъдат проследени в книгата по какъв начин се свързват с Цветан Василев и Делян Пеевски.

Едвин Сугарев връща лентата назад, за да проследи зародиша на модела „КОЙ“, за да проследи прохождането на Пеевски във властта и бързото му превръщане, по думите на автора, в инструмент на възродената корупционна власт.

В отделна глава е предложена хроника на ликвидирането на КТБ. Според Сугарев основната причина за срива между Цветан Василев и Пеевски трябва да се търси в обявеното от премиера Орешарски замразяване на проекта „Южен поток” – тежък удар върху петата руска колона у нас и геополитическите интереси на Кремъл. „Това е тежък удар и за олигарсите, които теглят конците на Кабинета Орешарски, тъй като именно строежът на „Южен поток” е техният шанс за мащабно финансиране, от което те отчаяно се нуждаят”, посочва авторът. Конфликтът между двамата обаче започва още в края на 2013 г. и е свързан с опита за източване на „Булгартабак”.

Проследени са действията на държавни институции като БНБ и КФН или по-точно бездействия, за да се случи фалитът на КТБ. Не по-назад е оставена и активността на прокуратурата, която обаче е едностранна – насочена единствено към банкера, но не и към Делян Пеевски.

Отделено е внимание на всичко случило се след поставянето на банката под особен надзор и решението за обявяването на фалита ѝ вместо мерки за нейното финансово оздравяване.

„Ще завърша с това, с което започнах. Няма бели души при козуса КТБ. Всички са черни или поне сиви, всички са набъркани в защитата на един или друг клон на олигархичните структури – на тези задкулисни призраци с бели якички, които доскоро управляваха България”, посочва Едвин Сугарев. Той е категоричен, че досиетата на КТБ трябва да бъдат прочетени докрай, за се отговори на много въпроси, които сега са обвити с мълчанието на главните действащи лица. Ако това не стане този модел ще продължи да се възпроизвежда още дълго.

Едвин Сугарев, „Аферата КТБ”, изд. „Нест Прес” ЕООД, 2015 г., 296 страници, цена 14 лв.